

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԱՎՈՒՇԻ ՄԱՐԶ

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՐԶԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ

18 ապրիլի 2019թ.

Ք.Իջևան

Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ

2019 թվականի ապրիլի 18-ին ժ.11⁰⁰-ին կայացած

ՀՀ Տավուշի մարզխորհրդի նիստի

1. ՀՀ Տավուշի մարզի զարգացման ռազմավարության 2018թ. տարեկան աշխատանքային պլանով իրականացված մոնիթորինգի և գնահատման տարեկան հաշվետվություն:

Զեկուցող՝ Գ.Հարությունյան - ՀՀ Տավուշի մարզպետարանի զարգացման ծրագրերի և վերլուծության բաժնի վարիչ

2. ՀՀ Տավուշի մարզի համայնքների 2018թ. տեղական բյուջեների կատարողականների և 2019թ. հաստատված տեղական բյուջեների մասին:

Զեկուցող՝ Ա.Բաբլումյան - ՀՀ Տավուշի մարզպետարանի ֆինանսական և սոցիալ-տնտեսական զարգացման վարչության պետի ժ/պ

3. ՀՀ Տավուշի մարզպետարանի գյուղատնտեսության և բնապահպանության վարչության 2018թ. կատարած աշխատանքների և 2019թ. հիմնախնդիրների մասին:

Զեկուցող՝ Վ.Սուքոյան - ՀՀ Տավուշի մարզպետարանի գյուղատնտեսության և բնապահպանության վարչության պետ

4. ՀՀ Տավուշի մարզի համայնքներում աղետների ռիսկերի կառավարման կամ նվազեցման պլանների գործընթացի վերաբերյալ, քաղաքացիական պաշտպանության վիճակի և կամավորական շարժման մասին

Զեկուցող՝ Վ.Փիրումյան - ՀՀ Տավուշի մարզային փրկարարական վարչության պետ

5.Այլ հարցեր

Ա Ր Ձ Ա Ն Ա Գ Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն ՈՒ

ՀՀ Տավուշի մարզխորհրդի նիստի

Նիստը վարում էր Տավուշի մարզպետ Հ.Չոբանյանը:

Ներկա էին մարզպետի տեղակալը, խորհրդականները, օգնականները, գլխավոր քարտուղարը և նրա տեղակալը, վարչությունների պետերը, բաժինների վարիչները, պատասխանատու մասնագետները, մարզխորհրդի անդամները:

Մարզխորհրդի 24 անդամներից բոլորը ներկա էին:

Ողջույնի խոսքով նիստը բացեց մարզպետ Հ.Չոբանյանը:

1. ՀՀ Տավուշի մարզի զարգացման ռազմավարության 2018թ. տարեկան աշխատանքային պլանով իրականացված մոնիթորինգի և գնահատման տարեկան հաշվետվություն

/Զեկուցող՝ Գ.Հարությունյան – ՀՀ Տավուշի մարզպետարանի զարգացման ծրագրերի և վերլուծության բաժնի վարիչ/

Զեկուցողը ներկայացրեց, որ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2017 թվականի հուլիսի 6-ի նիստի N 29 արձանագրային որոշմամբ հավանության է արժանացել Հայաստանի Հանրապետության Տավուշի մարզի 2017-2025 թվականների զարգացման ռազմավարությունը:

Հայաստանի Հանրապետության Տավուշի մարզի զարգացման տեսլականն է՝ լինել մրցունակ արդյունաբերությամբ, գյուղատնտեսությամբ ու զարգացած զբոսաշրջային ենթակառուցվածքներ ունեցող մարզ՝ բոլոր համայնքներում ապահովելով համաչափություն և կայունություն:

Տեսլականին հասնելու նպատակով ՀՀ Տավուշի մարզի առկա իրավիճակի վերլուծության հիման վրա սահմանվել են հետևյալ ռազմավարական նպատակները.

- առկա ներուժի հիման վրա բոլոր համայնքների մրցունակության բարձրացում՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով թույլ զարգացած և սահմանամերձ համայնքներին, ինչպես նաև ռեսուրսների կայուն օգտագործում.

- առավելագույն տարածքային համաչափության երաշխավորում և տնտեսության բազմատեսակացում.

- տարածքային զարգացման քաղաքականության և փորձի բարելավում՝ ապահովելով տարածքային ու տեղական դերակատարների ակտիվ մասնակցությունը պլանավորման և իրականացման գործընթացներում:

Գ.Հարությունյանը ներկայացրեց, որ սահմանվել են զարգացման երեք առաջնահերթ գերակայությունները.

- մինչև 2025 թ. ՀՀ Տավուշի մարզը կբարելավի իր մրցունակությունը և տնտեսության բազմատեսակացումը /դիվերսիֆիկացիա/՝ հասնելով նվազագույնը Հայաստանի միջինի ցուցանիշին՝ մեկ շնչին բաժին ընկնող ՀՆԱ-ի 60%-ին, կունենա 10%- ային կետով բարձր մասնագիտական և բարձրագույն կրթությամբ մարդիկ, քան 2015 թ., 10%-ային կետով ավելի բարձր ակտիվ կազմակերպություններ և ոչ գյուղատնտեսական ֆորմալ աշխատատեղեր, քան 2015 թվականին

- մինչև 2025թ. ՀՀ Տավուշի մարզում կբարելավվի գործազրկության մակարդակը՝ դառնալով 10%-ից ցածր (համեմատած 2015 թ.12.1%-ի հետ) և աղքատության մակարդակը 25 %-ից ցածր (համեմատած 2015թ. 35.3%-ի հետ): Մարզի սահմանամերձ համայնքները չեն ունենա երկարաժամկետ գործազրկության և աղքատության կրկնակի ավելի բարձր տոկոս, քան մարզային միջինը

- մինչև 2025թ. ՀՀ Տավուշի մարզում կբարելավվեն տարածքային և տեղական դիմակայուն զարգացման կառավարման կարողությունները և համակարգերը. մարզային և համայնքային աշխատողների 85%-ը կստանա վերապատրաստման ծրագրեր՝ նվիրված մարզային/տեղական զարգացմանը, մինչև մարզը կունենա խոշորացված 7 համայնք 2016թ. 40-ի փոխարեն:

Զեկուցողը նշեց, որ 2018թ. առաջին եռամսյակի ընթացքում մի շարք հանձնարարականներով պայմանավորված լրամշակվել և ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն հաստատման է ներկայացվել ՀՀ Տավուշի մարզի 2017-2025թթ. զարգացման ռազմավարության իրականացման 2018 թվականի գործունեության ծրագիրը: Ծրագրում ընդգրկված են ոլորտների գերակա խնդիրները, ոլորտային միջոցառումները՝ պլանավորված բյուջեներով, ինչպես նաև տրամաբանական հենքը:

Զեկուցողն անդրադարձավ արդյունաբերության, գյուղատնտեսության, կրթության, մշակույթի, սպորտի և երիտասարդության, առողջապահության, սոցիալական պաշտպանության, գյուղատնտեսության և բնապահպանության, քաղաքաշինության, մարզային և համայնքային ենթակառուցվածքների, խմելու ջրամատակարարման և ջրահեռացման, գազամատակարարման, էներգետիկայի, տարածքային կառավարման, տեղական ինքնակառավարման ոլորտներին և մանրամասն ներկայացրեց այն /տեղեկանքը կցվում է/:

Զեկույցն ընդունվեց ի գիտություն:

2. Տավուշի մարզի համայնքների 2018թ. տեղական բյուջեների կատարողականների և 2019թ. հաստատված տեղական բյուջեների մասին

/Զեկուցող՝ Ա.Բաբլումյան - ՀՀ Տավուշի մարզպետարանի ֆինանսական և սոցիալ-տնտեսական զարգացման վարչության պետի ժ/պ/

Զեկուցողը ներկայացրեց, որ մարզի 24 համայնքների 2018 թ. տեղական բյուջեներով տարեկան եկամուտների նախատեսված հանրագումարը կազմել է 3 մլրդ. 637 մլն. 85 հազար դրամ, որից սեփական եկամուտները՝ 1 մլրդ. 49 մլն. 213 հազար դրամ, որը կազմում է ընդհանուր գումարի 28.8 %-ը, իսկ պաշտոնական դրամաշնորհները՝ 2 մլրդ 587 մլն. 871 հազար դրամ, այդ թվում ՀՀ պետական բյուջեից տրամադրվող դոտացիան՝ 2 մլրդ. 358 մլն. 16 հազար դրամ:

ՀՀ Տավուշի մարզի համայնքների 2018 թվականի տարեկան եկամուտների փաստացի մուտքը կազմել է 3 մլրդ. 609 մլն. 400 հազար դրամ, որը կազմում է նախատեսվածի 99.2 %-ը, իսկ սեփական եկամուտների հավաքագրումը կազմել է 1 մլրդ. 39 մլն. 211 հազար դրամ կամ կատարվել է 99.0 %-ով:

Ըստ՝ առանձին եկամտատեսակների սեփական եկամուտների տարեկան կատարողականները հետևյալն են՝

- Հողի հարկ – 2018 թ. տեղական բյուջեով նախատեսվել է 186 մլն. 387 հազար դրամ, հավաքագրվել է 187 մլն. 45 հազար դրամ դրամ կամ կատարվել է 100.4 % - ով:

Հողի հարկի մասով ամենացածր կատարողականներ ունեն հետևյալ համայնքները՝ Լուսահովիտ 46.9 %, Կողբ 54.4 %, Ենոքավան 67.8 %, Խաշթառակ 75.2 %, Աչաջուր 76.8 %, Լուսաձոր 80.4 %, Գետահովիտ 83.2 %, Աճարկուտ 85.5 %, Իջևան 90.3 %:

- Գույքահարկ - նախատեսվել է 368 մլն. 279 հազար դրամ, հավաքագրվել է 365 մլն. 282 հազար դրամ դրամ կամ կատարվել է 99.2 %-ով:

Գույքահարկի մասով ամենացածր կատարողականներ ունեն հետևյալ համայնքները՝ Գետահովիտ 77.4 %, Խաշթառակ 83.8 %, Սարիգյուղ 84.6 %, Լուսաձոր 87.1 %, Աչաջուր 88.5%, Իջևան 90.2 %:

- Տեղական տուրքեր – նախատեսվել է 45 մլն. 976 հազար դրամ, հավաքագրվել է 45 մլն. 66 հազար դրամ դրամ կամ կատարվել է 98.0 %-ով:

Ամենացածր կատարողականներ ունեն հետևյալ համայնքները՝ Կիրանց 31.0 %, Ենոքավան 54.0 %, Աչաջուր 66.2 %, Դիլիջան 84.2 %:

- Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ – նախատեսվել է 112 մլն. 890 հազար դրամ, հավաքագրվել է 104 մլն. 89 հազար դրամ կամ կատարվել է 92.2 %-ով:

Ամենացածր կատարողականներ ունեն հետևյալ համայնքները՝ Աչաջուր 56.3 %, Խաշթառակ 64.7 %, Դիլիջան 81.3 %, Իջևան 85.0 %:

- Տեղական վճարներ – նախատեսվել է 292 մլն. 773 հազար դրամ, հավաքագրվել է 286մլն. 92 հազար դրամ դրամ կամ կատարվել է 97.7 %-ով:

Ամենացածր կատարողականներ ունեն հետևյալ համայնքները՝ Ենոքավան 20.2 %, Լուսաձոր 70.7 %, Խաշթառակ 73.9 %, Գետահովիտ 81.5 %, Այրում 83.5 %, Կողբ 86.9 %, Սարիգյուղ 87.9 %, Սևքար 89.2 %:

ՀՀ կառավարության 01.03.2018 թ. թիվ 212-Ն որոշմամբ մարզի սահմանամերձ 10 համայնքների (24բնակավայր) հողի հարկ վճարող ֆիզիկական անձանց ցուցաբերվել է 62.4 մլն. դրամի պետական աջակցություն, որը համայնքների կողմից ներկայացված հարկատուների ցուցակների համաձայն տրամադրվել է համայնքներին: 2019.թ մարտի 15-ի դրությամբ համայնքներից ստացված տեղեկատվության համաձայն հողի հարկի փոխհատուցման գումարներն ըստ հարկատուների մուտքագրվել են ավտոմատացված տեղեկատվական համակարգ:

Ինչպես համայնքների կողմից հավաքագրված, այնպես էլ պետության կողմից տրամադրված ֆինանսական աջակցության գումարներն անհրաժեշտ է սահմանված ժամկետներում մուտքագրել հողի հարկի և գույքահարկի տեղեկատվական համակարգ, որը

հնարավորություն կտա ունենալ ապառքների իրական վիճակն ըստ համայնքների և հարկատուների:

ՀՀ Տավուշի մարզի համայնքները 2018 թվականին աշխատակիցների աշխատավարձերը վճարել են սահմանված ժամկետում և 2019 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ պարտքեր չունեն:

ՀՀ Տավուշի մարզպետի 26.02.2018 թ. թիվ 01/09.1/953-18 գրությամբ մարզի համայնքներին է տրամադրվել համայնքների տեղական բյուջեների 2019 թվականի նախագծերի կազմման գործընթացում կիրառվող պարտադիր բնույթ կրող մեթոդական ցուցումների փաթեթը, որը միաժամանակ տեղադրվել է նաև ՀՀ Տավուշի մարզպետարանի կայքի <<Տեղեկատվական կենտրոն>> բաժնի <<Ուղեցույցներ և կատալոգներ>> ենթաբաժնում:

ՀՀ վարչապետի 29.12.2017 թ. թիվ 1559-Ա որոշմամբ սահմանվել է Հայաստանի Հանրապետության 2019 թվականի բյուջետային գործընթացը, որի համաձայն ՀՀ պետական բյուջեից սուբվենցիա տրամադրելու մասին 2019 թվականի ծրագրային հայտը համայնքները պետք է մինչև հունիսի 25-ը ներկայացնեն մարզպետարան, որը ամփոփելուց հետո պետք է մինչև հուլիսի 1-ը ներկայացվի ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն:

Առաջարկվում է սահմանված ժամկետներում և սահմանված կարգով մարզպետարան ներկայացնել սուբվենցիայի տրամադրման բյուջետային ֆինանսավորման հայտը՝ ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն ներկայացնելու նպատակով:

ՀՀ Տավուշի մարզի 24 համայնքները 2019 թվականի տեղական բյուջեները սահմանված կարգով և ժամկետներում հաստատել են: Մարզի համայնքների 2019 թվականի տեղական բյուջեների եկամուտների հանրագումարը կազմել է 3 մլրդ. 872 մլն. 642 հազար դրամ, որից սեփական եկամուտները՝ 1 մլրդ. 127 մլն. 540 հազար դրամ, պաշտոնական դրամաշնորհները՝ 2 մլրդ 745 մլն. 102 հազար դրամ, այդ թվում ՀՀ պետական բյուջեից տրամադրվող դոտացիան՝ 2 մլրդ. 659 մլն. 125 հազար դրամ:

ՀՀ Տավուշի մարզի համայնքների 2019 թվականի սեփական եկամուտները 2018 թվականի նկատմամբ ավել են նախատեսվել 78 մլն. 327 հազար դրամով:

ՀՀ Տավուշի մարզպետի 2019 թվականի ապրիլի 11-ի թիվ 43-Ա որոշմամբ մարզի սահմանամերձ համայնքների հողի հարկի փոխհատուցման նպատակով նախատեսվել է հատկացնել 62673.1 հազար դրամ, որից 1-ին կիսամյակի չափաբաժնի հայտը՝ 31336.5 հազար դրամ, ֆինանսավորման համար ներկայացվել է ՀՀ ֆինանսների նախարարություն:

Համայնքների ղեկավարներին առաջարկվում է փոխհատուցված գումարները ստանալուց հետո մեկամսյա ժամկետում մուտքագրել հողի հարկի և գույքահարկի ավտոմատացված տեղեկատվական բազա և հաշվետվություն ներկայացնել մարզպետարան, միաժամանակ այս գործընթացին զուգահեռ, անհրաժեշտ է փոխհատուցված գումարների համար վճարման անդորրագրեր տրամադրել հողի սեփականատերերին:

Ավարտելով իր զեկույցը, Ա.Բաբլումյանը նշեց, որ ՀՀ Տավուշի մարզպետարանը պատրաստ է մարզի համայնքներին ցուցաբերել մեթոդական և խորհրդատվական օգնություն:

Զեկույցն ընդունվեց ի գիտություն:

3. ՀՀ Տավուշի մարզպետարանի գյուղատնտեսության և բնապահպանության վարչության 2018թ. կատարած աշխատանքների և 2019թ. հիմնախնդիրների մասին

/Զեկուցող՝ Վ.Սուքոյան - ՀՀ Տավուշի մարզպետարանի գյուղատնտեսության և
բնապահպանության վարչության պետ/

Զեկուցողը ներկայացրեց, որ մարզի գյուղատնտեսության նշանակության հողատեսքերը կազմում են 110762.8 հա, որից՝ վարելահող - 25588.4 հա, բազմամյա տնկարկներ - 1902.2 հա, որից՝ խաղողի այգիներ - 1198.1հա, պտղատու այգիներ- 704.1 հա, խոտհարքներ - 9401.3 հա, արոտավայրեր - 63065.6 հա, այլ- 10805.4 հա:

Բացի վերը նշվածը տնամերձերում ևս կան՝ բազմամյա տնկարկներ - 2030.8 հա, որից՝ խաղողի այգիներ - 158.9 հա, պտղատու այգիներ - 1871.9 հա:

Ըստ համայնքապետարանների նեկայացրած տեղեկատվության նշված հողատեսքերից չեն օգտագործվում՝ վարելահող - 4994.181 հա, բազմամյա տնկարկներ - 301.84 հա, խոտհարքներ - 997.29 հա, արոտավայրեր - 17.05 հա, այլ - 171.64 հա /ընդամենը՝ 6482 հա/:

2018թ. ոռոգվել է 4351 հա հողատարածք /Իջևան-445, Նոյեմբերյան-2674, Ուտիք-1232, որից 1538 հա մեխանիկական, 2813 հա ինքնահոս եղանակով/, օգտագործվել է 6.515 մլն խմ ջուր, որի հասույթը կազմել է 71.665 մլն դրամ, գանձվել է 67.973 մլն դրամ կամ հավաքագրումը կատարվել է 95 տոկոսով: <<Հայաստանի Հանրապետությունում 2018 թվականի գարնանացանի համար գարնանացան գարու, գարնանացան ցորենի, եգիպտացորենի, առվույտի և կորնգանի արտադրության զարգացման ծրագրի>> շրջանակներում մարզի 16 համայնքների /բնակավայրերի/ 100 հողօգտագործողների տրամադրվել է 7.805 տոննա գարնանացան գարու, 0.75 տոննա գարնանացան ցորենի, 0.745 տոննա եգիպտացորենի, 0.873 տոննա առվույտի, 500 կգ կորնգանի սերմացուներ: Կատարվել է 106.68 հա ցանք:

2018թ.աշնանը մարզում կատարվել է շուրջ 4145 հա աշնանացան՝ 2017թ. 3417 հա-ի դիմաց /+728 հա/: Ցանքատարածությունների ավելացմանը նպաստեց նաև ՀՀ կառավարության 2018 թվականի սեպտեմբերի 14-ի N 1042-Ն որոշման համաձայն ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին սոցիալական աջակցություն ստացող 22 սահմանամերձ բնակավայրերի- շուրջ 2100 գյուղատնտեսական հողօգտագործողներին փաստացի ցանված 2562.3 հա աշնանացան հացահատիկային մշակաբույսերի ցանքատարածությունների համար որպես պետական աջակցություն 153.7 մլն դրամի հատկացումը:

2018թ.մարզում արտադրվել է ՝ հացահատիկ,հատիկաընդեղեն - 10586 տոննա, բանջարեղեն - 5914 տոննա,բոստան - 782 տոննա, կարտոֆիլ - 13623 տոննա, պտուղ - 9206 տոննա, խաղող - 9914 տոննա, ծխախոտ - 430 տոննա, արևածաղիկ - 303 տոննա, խոտ - 51142 տոննա, ձողոտ - 629 տոննա:

Ժամանակին և անկորուստ կատարվեց խաղողի բերքահավաքը: Արտադրված 9914 տոննայից մթերվեց 5736 տոննա խաղող /2017թ. 9804 տոննայից՝5106 տոննա/, այդ թվում՝ <<Երևանի կոնյակի գործարան>> ՓԲԸ Բերդի մասնաճյուղ - 4078.3 տոննա,

<<Երևանի շամայն գինիների գործարան>> ԲԲԸ Դեբեդավանի գինու գործարան -1054 տոննա, <<Իջևանի գինու և կոնյակի գործարան>> ԲԲԸ - 416.2 տոննա, <<Բերդավանի գինու գործարան>> ԲԲԸ - 113.1 տոննա, <<Էկոգարդեն>> ՍՊԸ - 75 տոննա: 2018թ.մարզում իրացվել է 10400 տոննա միս, արտադրվել 40100 տոննա կաթ, 50.8 մլն. հատ ձու: Գյուղատնտեսական համախառն արտադրանքը կազմել է 39.4 մլրդ. դրամ:

<<Օքսիջեն>> կազմակերպության կողմից Սևքարի պահածոների արտադրամասում ներդրվել է շուրջ 3 մլն. դրամ ենթակառուցվածքների բարելավման նպատակով, Այգեհովիտ, Ն.Ծաղկավան, Դիտավան համայնքներում, Այրում համայնքի Պտղավան, Լճկաձոր, Հաղթանակ բնակավայրերում, Կողբ համայնքի Կողբ բնակավայրում կառուցվել են պտղի, հատապտղի և բանջարեղենի չրանոցներ:

Անհատ ներդրողի կողմից 2018թ. սկսվել և այժմ էլ շարունակվում են 2000 տոննա տարողությամբ սառնարանային տնտեսության և 5 հա-ի վրա նորագույն տեխնոլոգիաներով ջերմոցային տնտեսության կառուցման աշխատանքները:

2018թ. աշնանը սկսվել և այժմ ընթացքի մեջ են Բերդ համայնքի Մովսես բնակավայրի արտավայրերում անասունների ջրարբիացման աշխատանքները /3 խմոցներ/:

Մարզի համայնքներում ընթացքի մեջ են գարնան գյուղատնտեսական աշխատանքները:

<< Տավուշի մարզում 2019թ. գարնան գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպման արդյունավետության բարձրացման նպատակով կայացվել են մարզպետի կարգադրություններ և որոշումներ, ստեղծվել են հանձնաժողովներ և աշխատանքային խմբեր, որոնց տրվել են կոնկրետ հանձնարարականներ:

Ըստ հանձնարարականների կազմվել է տեղեկատվություն 2019թ. կանխատեսվող ցանքատարածությունների, չօգտագործվող վարելահողերի և համայնքներում առկա գյուղատնտեսական տեխնիկայի վերաբերյալ, ընթացքի մեջ են չմշակվող վարելահողերի գոտիավորման աշխատանքներն ըստ մշակաբույսերի, որը կնպաստի ներդրումային ծրագրերի իրականացման և չօգտագործվող վարելահողերի արդյունավետ օգտագործմանը, ցանքատարածությունների ավելացմանը:

Որոշակի աշխատանքներ են կատարվում մարզում պետական աջակցության տարբեր ծրագրերի իրականացման ուղղությամբ:

Գյուղացիական և ֆերմերային տնտեսություններին տրամադրվող սուբսիդավորվող վարկերի, համաֆինանսավորմամբ և աջակցությամբ իրականացվող ծրագրերի կարգի և գործընթացի իրազեկման նպատակով մարզի Նոյեմբերյանի, Բերդի և Դիլիջանի տարածաշրջաններում մարզպետի կարգադրությամբ ստեղծված աշխատանքային խմբի կողմից իրականացվել են քննարկումներ և լուումներ, որոնց մասնակցել են ծրագրերից օգտվել ցանկացող գյուղացիական տնտեսությունները: Առաջիկայում քննարկումները կշարունակվեն Իջևանի տարածաշրջանի համայնքներում:

Մարզպետարանի աջակցությամբ և համակարգմամբ 2019թ.գարնանը մարզի 42 համայնքների /բնակավայրերի/ ղեկավարների և ոլորտի տնտեսվարողների կողմից գյուղացիական տնտեսությունների համար <<Այրում>> երկաթուղային կայարանում անմիջապես մատակարարից ձեռք է բերվել նաև շուրջ 325 տոննա ազոտական

պարարտանյութ /1 տոննայի արժեքը 132000 դրամ՝ նախորդ տարվա 140000 դրամի դիմաց/:

4. Մարզի համայնքներում աղետների ռիսկերի կառավարման կամ նվազեցման պլանների գործընթացի վերաբերյալ, քաղաքացիական պաշտպանության վիճակի և կամավորական շարժման մասին

/Զեկուցող՝ Վ.Փիրումյան - ՀՀ Տավուշի մարզային փրկարարական վարչության պետ/

Զեկուցողը խոսեց մարզի քաղաքացիական պաշտպանության համակարգում առկա խնդիրների, աղետների ռիսկերի կառավարման և նվազեցման ուղղությամբ կատարված աշխատանքների, ինչպես նաև կամավորական շարժման զարգացման նոր հնարավորությունների մասին, նշելով, որ քննարկման ներկայացվող 3 հարցերն էլ ընդհանուր առմամբ վերաբերում են 1 գլխավոր խնդրի լուծման, այն է՝ մարդու կյանքը դարձնել առավել անվտանգ, և նրա ապրելու համար ապահովել ավելի անվտանգ միջավայր:

Վ.Փիրումյանը ներկայացրեց, որ ընդհանուր առմամբ ոլորտները կարգավորվում են <<Քաղաքացիական պաշտպանության մասին>> և <<Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության մասին>> ՀՀ օրենքներով: Համաձայն վերոնշյալ օրենքների 1-ին հոդվածների՝ Քաղաքացիական պաշտպանությունը միջոցառումների համակարգ է՝ ուղղված բնակչության և նյութական արժեքների պաշտպանությանը կամ պաշտպանության նախապատրաստմանը Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության կամ Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարվելու դեպքում, իսկ արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանությունը՝ արտակարգ իրավիճակներում մարդկանց կյանքի և առողջության պաշտպանության, ինչպես նաև քաղաքացիների, պետության և այլ սեփականատերերի ունեցվածքի պահպանության նպատակով իրավական, կազմակերպական և ինժեներատեխնիկական միջոցառումներն են: Ակնհայտ է, որ երկու դեպքում էլ գերակա խնդիրը մարդու կյանքի ու առողջության, նրա ստեղծած նյութական արժեքների պաշտպանությունն է:

Այնուհետև զեկուցողն անդրադարձավ մարզի քաղաքացիական պաշտպանության համակարգում առկա խնդիրներին, նշելով, որ ամբողջ մարզը՝ Պտղավանից մինչև Չինարի, Կայանավանից մինչև Դիլիջան, գտնվում է հակառակորդի կողմից հնարավոր ռմբակոծության, կամ արկակոծության ազդեցության գոտում: Հայաստանի Հանրապետության և Ադրբեջանի Հանրապետության պետական սահմանի մետ 350 կիլոմետրը Տավուշի մարզին է, մարզի 62 բնակավայրերից 46-ը գտնվում են պետական սահմանի 10 կիլոմետրանոց գոտում, դրանցից 21-ը՝ 3 կիլոմետրանոց գոտում: Վ.Փիրումյանը հորդորեց բոլորին ամենօրյա ռեժիմով ուշադրության կիզակետում պահել քաղաքացիական պաշտպանության խնդիրները ու կատարել իրենց վրա դրված պարտականությունները, հավատացնելով, որ խնդիրները, որոնք առկա են քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության ոլորտներում, մեծ մասամբ անուշադրության, դրանց կարևորությունը չտալու հետևանք են: Եվ այժմ, որպեսզի հասկանանք՝ ոնց լուծենք խնդիրները, նախ պետք

է ուսումնասիրել, գույքագրել, ճշգրտել դրանց ծավալները, խմբավորել դրանք ըստ առաջնահերթության և դրանք վերացնելու հնարավորության:

Խոսվեց նաև կամավորական շարժման զարգացման հեռանկարների մասին:

5. Այլ հարցեր

Քննարկվեցին կրթության, մշակույթի և սպորտի, քաղաքաշինության, ջրամատակարարման և ջրահեռացման, ճանապարհաշինության բնագավառներին վերաբերվող շատ հարցեր:

Վ.Կ.Աղբյուր համայնքի ղեկավար Կ.Չոբանյանը ներկայացրեց, որ գյուղում գրանցվել են թոշունների անկման դեպքեր: Հանձնարարվեց մարզպետարանի գյուղատնտեսության և բնապահպանության վարչության պետ Վ.Սուքոյանին՝ անասնապահական տեսչության հետ համատեղ կատարել ուսումնասիրություններ: Համայնքի ղեկավարը խոսեց նաև բնակավայրի ներսում հանրապետական ճանապարհի վրա անվտանգության ապահովման նպատակով ալիքաձև անհարթություն կառուցելու անհրաժեշտության մասին:

Վազաշեն համայնքի ղեկավար Լ.Բադիրյանը ներկայացրեց հանրապետական ճանապարհի հողային պաստառի փլվածքի վերականգնման հարցը:

Ազատամուտ համայնքի ղեկավարի ժ/պ Վ.Ալավերդյանը խոսեց համայնքային ճանապարհների ասֆալտապատման խնդրի մասին:

Կիրանց համայնքի ղեկավարը ներկայացրեց միջպետական ճանապարհին կից մայթերի կարգավորման խնդիրը:

Տավուշի մարզպետարանի քաղաքաշինության վարչության տրանսպորտի և ճանապարհաշինության բաժնի վարիչ Ա.Սարգսյանը տեղում պատասխանեց հարցերին:

Մարզպետն առաջարկեց համայնքների ղեկավարներին՝ բոլոր բարձրացված հարցերը գրավոր ներկայացնել մարզպետարան՝ ուսումնասիրելու և սահմանված կարգով ընթացք տալու համար:

Մի շարք համայնքների ղեկավարների կողմից բարձրացվեցին նաև այլ հարցեր, որոնց տեղում տրվեցին պատասխաններ, իսկ ոլորտների պատասխանատուներին՝ համապատասխան հանձնարարականներ:

ՄԱՐԶՊԵՏ

Չոբանյան

Հ.ՉՈԲԱՆՅԱՆ

Արձանագրեց՝ Ս.Անտոնյանը

